

وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی
ریاست پوهنتون غالب
معاونیت علمی

طرز العمل آزادی‌های اکادمیک
(کادر علمی و دانشجوین)

مقدمه

ماده اول: مبنا

برمبنای ماده بیست و چهارم قانون اساسی افغانستان «آزادی حق طبیعی انسان است. این حق جز آزادی دیگران و مصالح عامه که توسط قانون تنظیم می‌گردد، حدودی ندارد. آزادی و کرامت انسان از تعرض مصئون است. دولت به احترام و حمایت آزادی و کرامت انسان مکلف می‌باشد» و ماده سوم، بند ۱۱ قانون تحصیلات عالی که: «آزادی اکادمیک ارایه آزاد نظریات علمی بر مبنای روش‌ها و معیارهای علمی پذیرفته شده می‌باشد» آزادی پوهنتونی برای تمام اعضای جامعه دانشگاهی به صورت فردی و گروهی داده شده است که بتوانند بدون هیچ گونه مداخله‌یی در هر زمینه‌یی که علاقه دارند به تحقیق و مطالعه و فعالیت‌های اکادمیک بپردازند و در نهایت بدون هیچ واهمه‌یی، آزادانه نتایج پژوهش خود را منتشر کنند و در اختیار جامعه قرار دهند؛ از همین رو، برای این که کادر علمی و دانش‌جویان از محیط اکادمیک و آزادی‌های آن بهره‌مند گردند این طرزالعمل با در نظرداشت ارزش‌های اسلامی و ملی تنظیم و ترتیب گردید.

ماده دوم: آزادی‌های دانشگاهی کادر علمی:

۱. نبود محدودیت فکری در پژوهش و تحقیق؛
۲. برقراری ارتباط آزادانه با نهاد و سازمان‌های ملی و بین‌المللی اکادمیک؛
۳. آزادی در تدریس و آموزش با در نظرداشت معیارهای پذیرفته شده پداگوژیکی، لوایح و مقررات؛
۴. آزادی درگزینش برنامه‌های درسی و آموزشی با در نظرگرفتن مفردات مطروحه؛
۵. آزادی و بیان حقایق و واقعیت‌ها از دریافته‌های تحقیق با در نظرداشت ارزش‌های اسلامی و ملی؛
۶. داشتن آزادی نقد و به چالش کشیدن ساختاری‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی مطابق به قانون و طرزالعمل‌های وزارت تحصیلات عالی؛
۷. داشتن استقلال عمل سازمانی در دانشگاه؛
۸. داشتن نگاه اندیشه‌ورزانه و به دور از جهت‌گیری‌ها در مسایل دانشی؛
۹. عدم محدودیت استاد در استفاده از روش‌های تدریس؛
۱۰. آزادی اکادمیک استادان در تعریف و بررسی برنامه درسی؛
۱۱. آزادی علمی در اداره صنف؛
۱۲. آزادی در ارائه بیان یافته‌ها و نتایج تحقیق با در نظرداشت قانون اساسی و قانون تحصیلات عالی؛
۱۳. تلاش برای گسترش دانش در جامعه؛
۱۴. آزادی و کوشش برای حل مسائل فکری؛
۱۵. آزادی شجاعت و جسارت برای طرح ایده‌ها و پرسش‌های نو با در نظرگرفتن ارزشهای ملی؛

۱۶. آزادی در تهیه برنامه درسی منطبق بر مفردات دانشگاه؛
۱۷. آزادی در ارزیابی آموخته‌های دانشجویان و تعیین نمره آن‌ها؛
۱۸. اشتراک در کمیته‌ها و ارائه نظریات به طور آزاد و عدم خود سانسوری؛
۱۹. تهیه مواد درسی برای مضمون یا مضامین مربوط؛
۲۰. اشتراک در کنفرانس‌ها و سایر محافل علمی به حیث بیانیه‌دهنده یا اشتراک کننده؛
۲۱. اشتراک فعال در کمیته‌ها و شوراها؛
۲۲. ابراز نظر در مورد آثار و فعالیت‌های علمی اعضای کادر علمی یا دانشمندان بیرون از مؤسسه؛
۲۳. رایه طرح‌ها و ابتکارات به منظور بهبود فعالیت‌های اکادمیکی.

ماده سوم: آزادی علمی دانش‌جویان:

۱. آزادی دانش‌جویان در انتخاب موضوع، پژوهش و تحقیق با در نظر داشت ارزشهای ملی؛
۲. آزادی در نقدنمودن محیط دانش‌جویی؛
۳. امکان‌گزینش برنامه‌های درسی و آموزشی به وسیله دانش‌جویان؛
۴. اشتراک دانش‌جویان در کمیته‌های نظم و دسپلین؛
۵. تأسیس انجمن‌های دانشجویی؛
۶. استفاده از دیده و نظر محصلان در بخشهای کادری و اداری؛
۷. حق اشتراک و اظهار نظر در کمیته‌ها و جلسات؛
۸. سهم ساختن محصلان در ارزیابی‌های پوهنتون؛
۹. حق تجدید نظر برپارچه‌های امتحان و آگاهی از نحوه ارزیابی و نتایج آن مطابق به لوایح و طرزالعمل‌های وزارت تحصیلات عالی؛
۱۰. حق استفاده مساوی از تمام امکانات و تحصیلات آموزشی تعریف شده بدون مسایل تبعیضی؛
۱۱. اشتراک در پروژه‌های تحقیقی و مشارکت در فعالیتهای درسی؛
۱۲. استفاده از دیدگاه و نظریات محصلان در تهیه پلان استراتژیک و سایر پلان‌ها.

ماده سوم: پیامدهای عدم رعایت مفاد این طرزالعمل

اعضای رهبری، کادر علمی، اداری و محصلان به هر نحوی که آزادی‌های اکادمیک را نقض نمایند جزای انضباطی برای شان داده می‌شود:

۱-توصیه؛

۲-اخطار شفاهی؛

۳-خطر تحریری؛

۴-در صورت تخطی مکرر کسر معاش تا ۱۰روز؛

۵-انفکاک موقت تا ۱۰ روز از وظیفه.

این طرزالعمل در سه ماده و (۴۰) بند در شورای علمی پوهنتون غالب مورخ / ۱۳۹۷ و پروتوکول شماره () تأیید گردید.